

ONBİNLER SAVAŞA "DUR" DEDİ

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından düzenlenen, Savaş Karşıtı Platformlar tarafından da desteklenen "Halk Bu Savaşı Durduracak Mitingi" büyük bir katılımıyla 1 Mart'ta gerçekleştirildi. Yüz bini aşkın insanın katıldığı mitingde, İnşaat Mühendisleri Odası pankartı altında yürüdük.

Mitingi düzenleyen dört örgüt adına DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve Emek Platformu Dönem Sözcüsü KESK Genel Başkanı Sami Evren birer konuşma yaptılar. Orhan Alkaya ve Görkem Yeltan tarafından

aydın ve sanatçıların bildirisini okundu. Mitingde ayrıca, Edip Akbayram, Ferhat Tunç, Melike Demirağ, MKM Koma Azad, Rojin ile Bülent Ortaçgil, Nejat Yavaşoğulları, Feridun Düzağaç, Aylin Aslım, Koray Candemir, Athena, Mor Ötesi, Vega'dan oluşan "Savaşa Hiç Gerek Yok" grubu da sahne olarak Barış Konseri verdiler. Rutkay Aziz ve Ataoğulları Behramoğlu şiirleri ile mitingde katıldı.

Akşam saatlerinde tezkere için TBMM'de karar oluşturulamaması Yüksel Caddesi'nde bir şenlik ile kutlandı.

Mitinge ilişkin haberler ve ortak basın açıklaması sayfa 3'de

YENİDEN TEKNİK GÜÇ

TEKNİK GÜÇ 23 yıl aradan sonra tekrar yayın hayatında

TEKNİK GÜÇ 1 Haziran 1972 yılında İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin yayın organı olarak yayın hayatına başlamıştır. İlk sahibi İzzettin Sililer ve yazı işleri müdürü Şükran Ketenci'dir. TEKNİK GÜÇ yayın hayatında yalnızca İstanbul Şubesinin ya da inşaat mühendislerinin yayını olma hedefinin çok ötesinde, tüm

mimar-mühendis ve teknik elamanların yayın organı olmayı amaçlamıştır. Bu hedefi büyük oranda gerçekleştirmiştir. Bu amacı ilk sayıda İzzettin Sililer şöyle açıklamıştır:

"Gazeteyi çıkarırken, yalnız şundan veya bundan ibaret kalmasını istemiyoruz. Üyelerimizden haberlere,

Odamızdan ve diğer örgütlerimizden haberlere geniş yer vermeliyiz. Dünyada, yurdumuzdaki meslek hayatımızda görülen yeni gelişmeleri, üyelerimizi tahmin ettiğimiz oranlarda ele almalıyız. Ortak davalarımızı incelemeye, üyelerimiz arasında tartışmaya ve vardığımız sonuçları üyelerimize tanıtmaya gayret edeceğiz".

(TEKNİK GÜÇ 1. Sayı 4. sayfa) ■

Devamı 7'de

■ TMMOB ve Odadan	2'de
■ GATS ve Gerçekler	4-5'de
■ Ali Ergin Açan	
■ Pınar Erol	
■ Pülümür	6'da
■ İMO ve "Duble Yollar"	7'de
■ Yılmaz Onay	8'de
■ 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü	8'de
■ Sabiha Rifat Gürayman	

Ç I K A R K E N

1972 yılında yayın hayatına başlayan ve 1980 de ülkedeki tüm demokratik yapı ve yayınların dağıtıldığı dönemde yayın hayatına son verilmek zorunda bırakılan Teknik Güç yeniden aramıza dönüyor. Yayınlandığı dönemlerde başta inşaat mühendisleri olmak üzere tüm mühendis ve teknik elemanların sesi olan, birliğini sağlayan ve gücünü Türkiye'ye gösteren Teknik Güç, yine aynı amaçla ve aynı başarıyla aramızda olacak, bağ kuracak, sesimiz ve gücümüz olacak.

Teknik Güç; emperyalist yeni paylaşım savaşlarının arifesinde, yıkımı ve acıyı değil, tüm dünya halkları için gelişimi, adaleti ve eşitliği savunan tüm teknik elemanların haykırışı olacak.

Teknik Güç; ülkemizde demokrasinin, insan haklarının, adil gelir dağılımının, fırsat eşitliğinin savunucusu olacak.

Teknik Güç; enerji, ulaşım, konut, vb. sektörlerde ulusal kaynakların kullanımı ve korunması, kamu çıkarlarının gözetilmesi çerçevesinde

yatırımların takipçisi olacak.

Teknik Güç; başta deprem olmak üzere doğal afetlerden korunmanın yollarını önerecek, yasal ve idari uygulamaları izleyecek.

Teknik Güç; AB ve Hizmetlerin serbest dolaşımı sürecinde mühendislerimizin hak ve çıkarlarının savunucusu olacak.

Teknik Güç; mühendislik hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi için başta üniversite eğitimini sorgulayacak, öğrenci sorunlarını irdeleyecek, meslek içi eğitimin ve sertifikalandırmanın önemini vurgulayacak.

Teknik Güç; kamu kuruluşlarında ve özel sektörde çalışan teknik elemanların ücret dengesizliğine karşı, meslektaşlarımızın maruz kaldığı siyasal ve çıkar amaçlı sürgün ve baskılara karşı; özlük ve sosyal hakları için, iş güvenliği, sözleşme güvencesi ve sendikal hakları için aktif bir mücadele çizgisini izleyecek.

Teknik Güç; bir bilgi kaynağı olup,

ülkemizdeki ve dünyadaki önemli mühendislik uygulamalarını tanıttacak.

Teknik Güç; bir haber kaynağı olacak. Odamızdan, şube ve temsilciliklerimizden, TMMOB'dan ve TMMOB'a bağlı diğer odalardan güncel haberler verecek, faaliyetlerini tanıttacak. Gündemi takip edecek mesleğimiz ve meslektaşımızla ilgili gelişmeleri yansıtacak, dünyayı teknik eleman gözüyle yorumlayacak, toplumu bilgilendirecek-bilinçlendirecek.

Teknik Güç; bir tartışma platformu olacak. Gerek teknik, gerek mesleki, gerekse sosyal ve kültürel alanlarda mühendislerin ve öğrencilerin düşüncelerini ve eleştirilerini yansıtacak.

Teknik Güç; en ucra köşedeki şantiyede çalışan mühendisten, en yüksek seviyedeki yöneticiye kadar ulaşacak.

Teknik Güç; sizinle beraber, sizin katkılarınızla, on beş günde bir sizin gazeteniz olacak.

Yönetim Kurulu

ZEKİ ERGİNBAY

Zeki Erginbay 1948 yılında İstanbul'da doğdu. 1967 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi MMF İnşaat Bölümüne girdi. Bir yıl MMF'de okuduktan sonra 1968-1969 öğrenim yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'ne kayıt yaptırdı. Çalışkanlığı, fedakarlığı ve kararlılığı arkadaşları arasında sevilen biri olmasını sağladı. Arkadaşları dahil herkesin sorunlarıyla yakından ilgilenmesi, onların dertlerini dinleyip çareler araması, kendisi için zaman dahi ayırmamasına çalışması, saygınlığını daha da artırdı. ■

Devamı 7'de

TMMOB VE ODADAN

İMO BİLGİ İŞLEM ALT YAPISI YENİLENİYOR

İnşaat Mühendisleri Odası'nın merkez, şube ve temsilciliklerinde verilen üyelik hizmetleri, muhasebe, evrak kayıt, arşiv gibi idari işler birbirinden bağımsız ve yerel çözümlerle sağlanmaktadır. İMO bünyesinde idari işlemler açısından 1988 yılında başlayan bilgisayarlaşma süreci, 2003'te Odanın fonksiyonlarını yerine getiremediği bir hantal yapıyı üretti. Sistem, 30 binlerle ifade edilen üye sayısının 60 binlere ulaştığı, 5 şubeden 26 şubeye ve 135 temsilcilğe erişen bir örgütlülüğü taşıyacak yeni bir yapılanmayı zorunlu kılıyordu. Bu nedenle 38. Dönem Yönetim Kurulu, tüm örgütü merkezi bir bilgi işlem altyapısında yeniden organize etme kararı aldı. İdari ve Teknik Şartname hazırlanarak ihale süreci başlatılmıştır.

modelleri, konutta nitelik ve standartlar gibi konular ele alınacaktır. Kurulmanın akademik birikimlerin sergilendiği bir toplantı olarak değil, kurumsal görüşlerin, tutumların, rollerin ve sonuçta taahhütlerin ağırlık kazanacağı ve bütünlüğü olan işlevsel sonuçlara varılmasına bir platform olacağı düşünülmektedir.

Konut Kurultayı hazırlık komitesinde Ali Ulusoy (TMMOB), Ali Ergin Açı (TMMOB), Remzi Sönmez (TMMOB), Taner Yüzgeç (İMO), Mustafa Çobanoğlu (İMO), Fatih Söyler (İMO), Nuray Bayraktar (İMO), Ü. Nevzat Uğural (ŞPO) ve Bülent Tanık (ŞPO) yer alıyorlar.

TMMOB 2. MÜHENDİSLİK MİMARLIK KURULTAYI

5-6 Nisan 2003 günlerinde, Türkiye'nin belli başlı kentlerinde yapılan yerel mühendislik Mimarlık Kurultaylarının sonuçlarını değerlendirecek TMMOB "Mühendislik Mimarlık Kurultayı" Ankara'da toplanıyor. Yerel kurultay kararlarının ve raporlarının tartışılarak birleştirileceği toplantıda verimli ve katılımlı yüksek olduğu tartışmalar bekleniyor.

XVII. TEKNİK KONGRE İÇİN START VERİLDİ

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın 1962 yılından beri düzenlenmekte olduğu "Türkiye İnşaat Mühendisliği Teknik Kongresi" nin onyedincisi için çalışmalar başlatılmıştır. Prof. Dr. Ayşen Ergin, Prof. Dr. Yalçın Yüksel, Doç. Dr. A. Cevdet Yalçın, Doç. Dr. Esin Çevik, Y. Doç. Dr. Önder Çetin, Dr. İbrahim Güler, Gülay Karaküçük, Elif Buğdaycıoğlu, Rezan Bulut'tan oluşan Teknik kongre Yürütme Kurulu, kongre sürecini ve temalarını belirlemek üzere ilk toplantısını Şubat 2003 içinde gerçekleştirdi.

ULAŞTIRMA POLİTİKALARI KONGRESİ 16-17 EKİM 2003'TE

TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası'nca düzenlenecek olan "Ulaştırma Politikaları Kongresi" 16-17 Ekim 2003

tarihleri arasında Ankara'da yapılacaktır. Prof. Dr. Güngör Evren (İTÜ), Prof. Dr. Ergun Gedizlioğlu (İTÜ), Hilmi Berk Çelikoğlu (İTÜ), Murat Akad (İTÜ), Ali Ergin Açı (TMMOB), Cemal Akça (İMO), Ahmet Göksoy (İMO), Rezan Bulut (İMO)'dan oluşturulan kongre düzenleme kurulu ilk toplantısını 26 Şubat 2003 günü İstanbul'da gerçekleştirdi.

3. BÖLGE TOPLANTISI MUĞLA'DA YAPILDI

38. Dönem Çalışma Programında yer alan bölge toplantılarının üçüncüsü 22 Şubat 2003 günü Muğla'da yapıldı. Birincisi 28.08.2002'de Trabzon'da, ikincisi 12.10.2002'de Konya'da yapılan bölge toplantılarının üçüncüsü Muğla Şubesi'nde gerçekleştirildi. Toplantıya Muğla, Denizli, Aydın, Uşak şube yöneticileri katıldılar. Ülkemiz ve dünya gündeminin de tartışıldığı bölge toplantısında Odamızın faaliyetleri üzerine merkez ve şube yöneticilerimiz görüşlerini bildirdiler.

5. ULUSAL DEPREM MÜHENDİSLİĞİ KONFERANSI

İnşaat Mühendisleri Odası'nın düzenlediği Ulusal Deprem Mühendisliği Konferanslarının beşincisi 26-30 Mayıs 2003 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacaktır. Deprem Mühendisliği Türk Milli Komitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin birlikte düzenlediği konferansla ilgili detaylı bilgiler sudmk@ins.itu.edu.tr ve www.ins.itu.edu.tr/5udmk/ adresinden öğrenilebilir.

YASA VE YÖNETMELİKLER KOMİSYONU ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

İnşaat Mühendisleri Odası'nda uygulanan yönetmeliklerin günümüz koşullarına, değişen yasalara ve TMMOB yasa ve Yönetmeliklerine uyumlaştırılması amacıyla kurulan komisyon başta İMO Yönetmeliği, Genel Sekreterlik, Denetleme Kurulu, Genel Kurul, SMM Hizmetleri, Bütçe ve Muhasebe Yönetmelikleri gibi 26

yönetmelik üzerinde çalışmalarını sürdürüyor.

Ali Ergin Açı, Cemal Gökçe, Kemal Türkarlan, Taner Yüzgeç'ten oluşan komisyon, çalışmalarını sonunda hazırladıkları yönetmelikleri Olağanüstü Genel Kurulda tartışılmak üzere İnşaat Mühendisleri Odası Merkezi'ne teslim edeceklerdir. Komisyon çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla şube görüşlerini toplamaktadır.

LABORATUVARLARIMIZ İNCELENİYOR

İMO bünyesinde çalışan on laboratuvarımızın standartlara uygun hale getirilmesi için 38. Dönem Çalışma Programında yer alan laboratuvar komisyonu oluşturulmuş ve 27 Temmuz 2002'de Bursa Şubemizde "Laboratuvar Politikası" başlıklı bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantı sonucu ortaya çıkan eğilimlere göre oluşturulan laboratuvar inceleme kurulu İMO laboratuvarlarını incelemeye başlamıştır. İnceleme kurulu Haluk İşören, Necdet Etiz, İhsan Kaş, Hüseyin Gökpinar, Prof. Dr. Bülent Baradan, Prof. Dr. Hulusi Özkul'dan oluşmuştur.

TMMOB 50. YIL ETKİNLİKLERİ ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

27 Ocak 1954 yılında TBMM'de kabul edilen TMMOB Yasası gereği 18-22 Ekim 1954 toplanan TMMOB Genel Kurulu ile odalaşma çalışmaları başlatılmıştır. TMMOB, 2004'te 50. yılını kutlayacaktır. 50. Yıl Etkinlikleri için bir komite oluşturan TMMOB, bir taslak program çıkarmıştır. Programda;

1. TMMOB belgelerinin derlenmesi ve yayınlanması
2. Mühendislik mimarlık raporu
3. Kısa TMMOB tarihi
4. Mühendislerin ve mimarların örgütlenme tarihi
5. Önemli konularda TMMOB ve Odaların çalışmalarının ve görüşlerinin derlenmesi,
6. Mühendislik mimarlık eğitimi tarihi,
7. Büyük mühendislik ve mimarlık projeleri
8. Mühendislerin, mimarların demokratik, ekonomik, özlük hakları mücadelesi gibi başlıklar tartışmaya açılmıştır.

KONUT KURULTAYI

TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası ortaklaşa "Konut Kurultayı" düzenleyeceklerdir. Sekreteryasını Mimarlar Odası'nın üstlendiği Konut Kurultayında kentleşme, kent planlaması, kent yönetimi, yoksulluk, konut gereksinimi, konut stoğu, iyileştirme, konut üretimi ve konut sunum modelleri, arsa üretimi ve arsa piyasası, finansman

ŞUBE ETKİNLİKLERİMİZDEN

ANKARA ŞUBEMİZDEN

İMO Ankara Şubesi Mesleki Eğitim Merkezi üç yeni kursa başladı. Kurslar ve içerikleri aşağıdadır:

1. Enerji Yapıları Tasarımı Kursu. Kurs İnşaat Yüksek Mühendisi Gökdal Okay tarafından verilecektir.

Kurs programının içeriği ise

Enerji ile ilgili büyüklükler ve kavramlar

Hidroelektrik santraller

a) Nehir Santralleri

Su kabartma yapısı (regülatör) tasarımı / Çakıl giriş yapısı tasarımı / Enerji giriş yapısı tasarımı / Çökeltim havuzu tasarımı / Yıkama kanalı tasarımı / İletim tüneli ya da kanalı tasarımı / Yükleme odası tasarımı / Yükleme odası su alma yapısı tasarımı

b) Baraj Santralleri

Enerji giriş yapısı tasarımı / Kapak şaftı tasarımı / Basınçlı tünel tasarımı / Denge

bacası tasarımı / Vana odası tasarımı / Basınçlı (cebr) boru tasarımı

c) Santral Yapısı

Kurulu güç seçimi / Türbin tasarımı / Santral tasarımı / Santral çıkış suyu yapıları tasarımı olarak belirlenmiştir.

2. Yapı Kimyasalları Kursu. Kurs İnşaat Mühendisi Akın Keskin tarafından verilecektir.

Kursun içeriği ise; Malzeme çeşitleri, uygulama yöntemleri ve pratik bilgiler olarak belirlenmiş ve

1. Beton ve harç katkıları: Katkı çeşitleri ve sınıflandırılması (Şatkririt vs.) / Uygulamalar

2. Su yalıtım malzemeleri : Sürmel püskürtme esaslı / Akırlık / Poliüretan

3. Membran türü: PVC / Bitüm esaslı

4. Derz geçiş malzemeleri ve uygulamalar: Mastikler / Su tutucu bantlar

5. Beton tamir malzemeleri ve uygulamalar:

Çimento esaslı / Epoksi esaslı / Karbon lifler

6. Endüstriyel kaplamalar ve uygulamalar: Epoksi esaslı / Poliüretan esaslı

7. Koruma/dolgu katkılan uygulamalar: Yardımcı malzemeler / Kalıp yağları / Kür malzemeleri

8. Isı yalıtım mantolama sistemi

9. Malzeme seçimi / Uygulama yöntemi olarak belirlenmiştir.

3. İnşaat Mühendisliğinde Parametrik Yöntemle Teklif Hazırlama Kursu. Kurs İnş. Yük. Müh. M. Necat Özgür tarafından verilecektir.

Kurs programının içeriği olarak / Personel ve İş Bölümü / Temel Kavramlar / Çalışma Planı / Genel Formül

Teklif Fiyatına Bağlı Masraflar (h) / Genel Giderler / Yönetici ve Yardımcı Personel / Risk (r) / Bina İnşaatına Genel Bir Bakış / Bina İşlerine İlişkin Maliyet Fiyatlarına Bir

Yaklaşım olarak belirlenmiştir.

Kurslar hakkında detaylı bilgi edinmek için TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin web adresine uğramanız yeterlidir. www.imoankara.org.tr

İSTANBUL ŞUBEMİZDEN DALGA ENERJİSİ KONFERANSI

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nce düzenlenen "Dalga Enerjisi Konferansı" 15 Mart 2003 günü Mustafa Ürgüplü Eğitim Salonu'ndan verilecektir. Konferansın konuşmacısı ise İnşaat Mühendisi Metin Çanak olacaktır.

İLETİŞİM VE BEDEN DİLİ KONFERANSI

Sosyoloj Pınar Yılmaz tarafından "İletişim ve Beden Dili" konulu konferans 29 Mart 2003 günü İMO İstanbul Şubesi Mustafa Ürgüplü Eğitim Salonu'nda verilecektir.

38. DÖNEM İMO ORGANLARI

Yönetim Kurulu

Taner Yüzgeç (Başkan), Cemal Akça (İl. Başkan), Ahmet Göksoy (Sekreter Üye), Züher Akgöl (Sayman Üye), H. Ülkü Özer (Üye), Haluk İşören (Üye), D. Galip Kılınç (Üye)

Onur Kurulu

Arif Merdol (Başkan), Feridun Sungur (Raportör), Selahattin Güleç, Medet Özbek, Hilmi Yüncü

Denetleme Kurulu

Fadlı Kıran (Başkan), Ziya Yağın (Raportör), Necdet Etiz, Cemil Kora, Yılmaz Yalın

TMMOB YK İMO Üyeleri

Ali Ergin Açı, İ. Feyzi Ünal

TMMOB YK İMO Temsilcisi

Ali Ergin Açı

TMMOB Haysiyet Divanı İMO Temsilcisi

Murat Gökdemir

maya başlayan örgütler tertip komitesinin saptadığı sırada yürüyüşe geçtiler. Öncelikle DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'ye bağlı sendika ve odaların ardından ÖDP, DEHAP, SDP, SHP gibi partiler yürüyüşe katıldılar. Partilerin ardından ODTÜ, Bilkent, Hacettepe, Ankara Üniversitesi öğrenciler ve öğretim üyeleri miting alanına geldiler. Miting kortejinin en sonunda çeşitli dergi ve platformlar yer aldılar.

Sihhiye Meydanına sığmayan onbinlerce Opera ve Sihhiye köprüsü arasında değişik gösteri ve sloganlarla savaşı, ABD'yi, saldırganlığı, AKP'yi ve meclisi protesto ettiler.

Konuşmacıların günün anlam ve önemine ilişkin kısa mesajlardan sonra sanatçılar savaşa karşı şarkılar söyleyip, şiirler okudular.

Miting sonrası onbinlerce kişi herhangi bir güvenlik sorunu çıkarmadan, barış içinde meydana ayrılarak kıskırtılmadığı, provake edilmediği taktirde sosyal olgunluğun nasıl olacağını gösterdiler.

Tezkerenin TBMM'de reddi ile birlikte mitingin amacına ulaşmış olması, ülkemiz demokrasi ve barış güçlerinin kazanımı olmuştur.

HERKES 2 MART GÜNÜ BAŞKA BİR TÜRKİYE'DE UYANDI

1 Mart 2003'de yapılan "halk Bu Savaşı Durduracak" mitingi, yıllardır toplumun büyük kesiminin umutlarını, hayallerini yok etme çabalarına karşın, umutların ve hayallerin gerçekleşebileceğini inancını açığa çıkardı.

Türkiye'nin her yerinde aylardır savaşa karşı, ABD'nin Irak'a saldırısına karşı çaba içinde olan, Ankara'daki coşkun etkinliği gerçekleştiren herkese teşekkür ediyoruz.

Hep birlikte gerçekleştirdiğimiz bu etkinliğin sonuçlarından bir tanesi dün TBMM'de gündeme getirilen tezkerenin reddi olmuştur. Bu redde katkıda bulunan, halkın bu konudaki duyarlılığını ve kararlılığını hissederek oy kullanan milletvekillerini kutluyoruz.

Yine bu etkinliğimizin diğer bir sonucu ABD yönetiminin tüm dünyayı kaba çevirmelerine karşı anlamlı bir seti oluşturmak olmuştur.

Ama en önemlisi, toplumun büyük kesiminin gelecek umutlarını herkesin görebileceği şekilde açığa çıkarmak olmuştur.

Bu tezkerenin reddinin sonuçları çok açıktır:

1. Bu tezkerenin bir kez daha TBMM gündemine getirilemez. Bir daha gündeme getirme çabalarının hiçbir meşruiyeti olmayacaktır. Ayrıca gündeme getirilirse bilinmelidir ki, bu kez milyonlar ayağa kalkacaktır.
2. Tezkerenin konusu olan iki konunun gereği derhal yapılmalıdır: Ülkemizde mevcut bulunan tüm yabancı askerler derhal ülkeyi terk etmelidir. Ülkemiz askerlerinin Irak'a girme hazırlıklarına son verilmelidir.
3. AKP Hükümeti bu ülkeye savaş kabusu dışında hiçbir şey üretmemiştir.
4. ABD yönetiminin dünyada her istediğini yapma hakkına ve kuvvetine sahip olmadığı görülmüştür.
5. Dün hep birlikte açığa çıktığına tanık olduğumuz, adil, özgür, demokratik, barış içinde bir ülke olabileceğimiz inancı ülkemiz geleceğinin umududur.
6. Bugün karamsarlık havası yaymaya çalışanlar bilinmelidir ki halkın temsilcileri değişildir.
7. DİSK, KESK, TMMOB, TTB olarak duyuruyoruz ki, herkesin görebileceği şekilde açığa çıkan umudun önü kesilemez.

8. Bu umudun gerçekleşmesi için böyle bir çaba içinde olan herkesle beraber görevini yapacağımız kuşkusuzdur.

DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi

KESK Genel Başkanı Sami Evren

TMMOB Başkanı Kaya Güvenç

TTB Başkanı Fusun Sayek

Murat Özmenek

Mitingden İzlenimler

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve Ankara Savaş Karşıtı Platformu'nun 1 Mart 2003 günü Ankara'da yaptığı "Halk Bu Savaşı Durduracak" mitingine onbinlerce kişi katıldı.

Sabah 10.00'da Hipodrom'da toplan-

Cumhuriyet

MUTLAKA BİLİYORSUNUZDUR...

Deniz Kavuçuoğlu

Amerika Birleşik Devletleri'nin;

- 1898, yılında Meksika'yı işgal ettiğini ve aynı yıl Küba'ya girdiğini,

- 1921 yılında Nikaragua'ya saldırıp anti-empyrist direniş hareketinin lideri Sandino ile birlikte 300 devrimciyi öldürdüğünü,

- 1945 yılında Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine atom bombası atarak yüz binlerce masum insanı katlettiğini, yüz binlerce kişiyi de sakat bıraktığını,

- 1950-1953 yılları arasında Kore'de yüz binlerce yurtseverin canına kıydığını,

- 1954 yılında Guetamala'ya girerek binlerce Guetamalalıyı öldürdüğünü,

- 1955 yılında Endonezya, Laos ve Kamboçya'da CIA operasyonları düzenlediğini,

- 1956 yılında Fidel Castro'nun önderlik ettiği Küba Devrimi sırasında diktatör Batista'ya verdiği askeri destekle üç yıl içinde yaklaşık altmış bin Kübalının ölümünde payı olduğunu,

- 1961 yılında Küba'ya karşı Domuzlar Körfezi çıkarmasını örgütlediğini,

- 1961 yılında Endonezya'da diktatör Suharto'nun komünistlerle ve ilericilere karşı gerçekleştirdiği ve yarım milyondan fazla cana mal olan kıyımında parmağı olduğunu,

- Aynı yıl Dominik Cumhuriyeti'ne

paraşüt birlikleri indirdiğini ve on binin üzerinde Dominikliyi öldürdüğünü,

- 1975 yılında Vietnam'dan kovulduğunda arkasında bir milyon üzerinde ölü ve sakat bıraktığını, Vietnam'a attığı bombaların II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa'ya düşen toplam bomba sayısının yarısından fazla olduğunu,

- Kamboçya ve Laos'ta gerici rejimleri desteklediğini,

- 1973 yılında Şili'de General Pinochet tarafından Cumhurbaşkanı Salvador Allende'ye karşı girişilen ve Allende ile birlikte otuz bin yurtsever Şililinin öldürdüğü faşist darbenin planlayıcısı olduğunu,

- Arjantin'deki faşist askeri darbelerle destek verdiği, demokratik direniş hareketleri sırasında "kaybolan" otuz bin Arjantinli devrimcinin akibetinden en az darbeci generaller kadar sorumlu olduğunu,

- 1983 yılında Lübnan'a on dört bin deniz piyadesi çıkardığını, düzenlediği operasyonlarda asker ve sivil binlerce Lübnanlıyı katlettiğini,

- 1983 yılında Grenada'yı işgal ettiğini, yüzlerce yurtseveri öldürdüğünü,

- 1986 yılında Libya'yı bombaladığını,

- 1989 yılında Panama'ya asker çıkardığını ve beş bin Panamalıyı öldürdüğünü,

- 1991 yılında Körfez savaşı sırasında uçaklarının 12 bin sorti yaptığını, attıkları bombalarla yüz bin Iraklıyı öldürdüğünü,

- Yalnızca 1945-1975 yılları arasında tam 215 kez askeri güce başvurduğunu mutlaka biliyorsunuzdur.

GATS (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması)

HİZMET TİCARETİ GENEL ANLAŞMASI -YABANCI MÜHENDİSLER ve MİMARLAR- GELECEĞİMİZ

Ali Ergin AÇAN - TMMOB YK İMO Temsilcisi

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi 146 ülkenin imzalamış bulunduğu "Hizmet Ticareti Genel Anlaşması"nın temel amacı "liberalizmin geliştirilmesi" olarak ifade edilmiştir. Bu amaca ulaşmak için "hizmet sektörü" içine sokulan mesleklerin uluslararası ticaretlerinde, ülke-lerin ayrımcı ve engel

oluculu mekanizmaları kaldırılmaları öngörülmüştür.

Hizmet sektörü kapsamı içine alınan meslekler ve uğraş alanlarından bazıları şunlardır:

Hukuk hizmetleri, mimarlık hizmetleri, mühendislik proje hizmetleri, şehir planlaması ve peyzaj mimarisi işleri, mühendislik müşavirlik işleri, bilgisayar ve ilgili hizmetler, haberleşme hizmetleri, mühendislik müt-eahhittik hizmetleri, toptan ve perakende dağıtım hizmetleri, çevre ile ilgili hizmetler, sigortacılık-bankacılık-mali müşavirlik hizmetleri, sağlık ve sosyal hizmetler. Listedene de anlaşılacağı üzere, aralarında stratejik önemi yüksek olan alanların da bulunduğu, bir çok hizmet alanı uluslararası ticarete açılmak istenmektedir.

Sektör içinde yer alan ve yukarıda sayılan hizmet alanlarının uluslararası ticaretleri önünde oluşmuş olan veya oluşabilecek engellerin ortadan kaldırılması için, DTÖ üyesi 146 ülkenin temsilcilerinden meydana gelen, "Ulusal Düzenlemeler Çalışma Grubu - UDÇG" kurulmuştur.

Ulusal Düzenlemeler Çalışma Grubu Ocak 2000 tarihinden bu yana, ortalama 15 günde bir toplantı yaparak, talep ve taahhüt listelerini keskinleştirmeye çalışmaktadır. UDÇG çalışmalarına önce "Mali Müşavirlik ve Muhasebecilik" hizmet alanından başlamıştır. Çalışmalar ilerledikçe Hizmet Ticareti Genel Anlaşmasının, özellikle, Yurtiçi Düzenleme (Madde 6), Şeffaflık (Madde 3), Pazarla Giriş (Madde 16) ve Milli Muamele (Madde 17) ile ilgili konularda farklı ülkelerin farklı anlayış ve uygulamaları nedeni ile çelişkiler baş göstermiştir. Dolayısıyla Mali Müşavirlik alanında "liberalizmi geliştirme" amacına yönelik bir mutabakat henüz sağlanamamıştır.

Yukarıda belirtilen maddelerin uygulanmasındaki farklılıklar "hizmet ticaretinin" aşağıdaki aşamalarında ortaya çıkmaktadır.

- Lisansiyeye olma koşulları
- Lisans işlemleri
- Kalifikasyon koşulları
- Kalifiye olma işlemleri
- Sahip olunması/uygulanması gereken teknik standartlar

Hizmet Ticareti Genel Anlaşmasının ilkelerine göre, üye ülkeler her ne kadar, yabancı firmalara kendi ulusal firmalarına getirilen koşullar dışında ek koşul(lar) getirmeyeceklerini kabul etmiş görünseler bile, "yabancıların" yabancı olma niteliği yüzünden ek koşullar gündeme gelmektedir (oturma izni, vize, çalışma izni, vergiler, sermaye yapısı, vb.).

Mali Müşavirlik ve Muhasebecilik alanında ortak bir anlayışa varma çabaları sürerken, mühendislik, müt-eahhittik, müşavirlik, hekimlik, sigortacılık gibi başka hizmet alanlarının da serbest ticarete açılması ile ilgili çalışmalar da başlatılmış ve sürdürül-mektedir.

Mali Müşavirlik ve Muhasebecilik alanında karşılaşılan zorluklardan ve bunlardan alınan derslerden (!) diğer hizmet alanlarında yararlanmak, Dünya Dış Ticaret Örgütü Ulusal Düzenlemeler Çalışma Grubununun temel ilkesi haline gelmiştir.

Burada önemli olan nokta şudur: eğer bir ülke herhangi bir hizmet alanını uluslararası ticarete açacağını taahhüt etmişse, koşullar ne olursa olsun, bu taahhütünü geri çekememektedir. Hatalı taahhütte bulunmuş ise, ancak talep listelerinde bazı koşullarda ısrar ederek, bir takım iyileştirmeler sağlanabilmektedir. Dolayısıyla ülkelerin taahhütlerde bulunurken son derece dikkatli olmaları, hizmet alanını, her yönü ile, çok iyi analiz etmeleri gerekmektedir.

Bugüne kadar gelinen noktada, başta ABD, Kanada ve Japonya olmak üzere, gelişmiş ülkelerden gelen baskılara karşın Türkiye "Mühendislik" ile ilgili hiçbir alanı serbest ticarete açmamıştır. Bu tutum doğru bir tavır olmuştur ve özellikle bu konuda tutarlı davranan Türkiye Ulusal Düzenlemeler Çalışma Grubununun desteklenmesi ulusal bir zorunluluk haline gelmiştir. Başta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı olmak üzere Hazine Müsteşarlığı ve Ulusal Düzenlemeler Komitesi temsilcilerine teşekkür edilmeli ve komite çalışmalarına yardımcı olunmalıdır.

Hizmet Ticareti Genel Anlaşmasında durum böyle iken ve Türkiye Ulusal Düzenlemeler Komitesi bazı hizmet alanlarının serbest ticarete açılmaması için, gelişmiş ülkelerin yoğun baskılarına karşın, saygı değer bir direniş sergilerken, geçtiğimiz günlerde TBMM komisyonlarına sunulan "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun" tasarısı tartışmalarında ilginç gelişmeler yaşanmıştır.

Başta AB ülkeleri olmak üzere, her ülke "globalleşen dünyada" kendi yurttaşlarının ve kendi ulusal firmalarının çıkarlarını gözetirken, tüm kontrol mekanizmalarını bir kenara iterek, ülkemizi yabancı mühendis-mimar cenneti haline getirmek isteyen zihniyetin varlığı ve kararlığı ürkütücüdür.

Tasarı, ilk olarak TBMM İçişleri Komisyonunda ele alınmış, daha sonra ana komisyon olan TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşüldükten sonra yasalaşması için TBMM Genel Kuruluna gönderilmiştir.

İçişleri Komisyonuna sunulan tasarlardan bir tanesi, TMMOB Yasasının 34. ve 35. maddelerinin kaldırılmasını öneriyordu. Burada özellikle 34. madde yabancı mühendis ve mimarların çalışma koşullarını belirlemesi bakımından çok önemlidir. TMMOB Yasasının 34. maddesi aynen şöyledir:

"Madde 34- Yabancı müteahhitler veya yabancı müesseseler:

Türkiye'de Devlet daireleri ile resmi ve hususi bilumum müessese ve şahıslara karşı re'sen veya yerli müesseselerle müştereken taahhüt ettikleri mühendislik veya mimarlık ile alakalı işlerde yalnız bu işe münhasır kalmak ve Odalar Birliğinin müteala-asını almak ve Bayındırlık vekaletinin tasvibinden geçmek şartıyla yabancı müteahhiss çalıştırabilirler."

Görüldüğü gibi yabancı mühendis veya mimar ülkemizde ancak;

- Yalnız tek bir projede,
  - TMMOB'nin görüşü,
  - Bayındırlık Bakanlığının onayı ile çalışabiliyorken;
- İktisarıda bu maddenin yürürlükten kaldırılması veya yetkinin Çalışma Bakanlığına verilmesi öngörülmüştü. Tasarının İçişleri Komisyonunda tartışılması sırasında, TMMOB duruma müdahale ederek, komisyonu kendi görüşünü sunmuş, maddenin yürürlükten

kaldırılmamasının nedenleri dünyadan, özellikle AB ülkelerinden örnekler vererek anlatmıştır. Komisyon, konunun asıl sahibi ana komisyon olmaması nedeni ile, TMMOB'nin görüşlerini sadece dinlemiş ve görüşlerle ilgili bir oylama yapmamıştır.

Konu, asıl komisyon olan, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna geldiğinde, TMMOB, başta Başkan ve Genel Sekreterliği olmak üzere, toplantı öncesinden başlayarak, toplantı sırasında da son derece etkin çalışma yaparak, tasarının ilgili maddesinde, Çalışma Bakanlığı ve Başbakanlık Yabancı Sermaye Dairesi tarafından hazırlanmış olan metnin tersine, TMMOB görüşünün oy birliği ile kabul edilmesini sağlamıştır. Bu önemli başarısından ötürü TMMOB'nin kutlanması gerekmektedir. Ancak, başarıyı kutlayıp, sevinirken mesleğimiz ve meslektaşlarımızı bekleyen bazı olumsuzlukları da şimdiden öngörüp, mücadele stratejimizi bu gündün oluşturmalıyız.

Başta AB ülkeleri olmak üzere, her ülke "globalleşen dünyada" kendi yurttaşlarının ve kendi ulusal firmalarının çıkarlarını gözetirken, tüm kontrol mekanizmalarını bir kenara iterek, ülkemizi yabancı mühendis-mimar cenneti haline getirmek isteyen zihniyetin varlığı ve kararlığı ürkütücüdür. Zaten büyük oranda işsizlik yaşanırken, bu olumsuzluğu daha da ileri boyutlara götürülmesinde sakinca görülmeyişi, bizim bu tür girişimlere karşı hazırlıklı olmamız gerekmektedir. Bunun için de bilgili, birikimli ve birlikte olmamız gerekmektedir.

DTÖ'nün ve AB'nin önemli ülkelerinden olan ve 3. Dünya Ülkelerine "küreselleşmenin" haklılığı ve iyiliği konularında ahamk kesen ve bu ülkelere sınırlarını açmalarını öğütleyen İngiltere, Fransa ve İtalya'nın aralarında imzaladıkları mühendis, mimar transferleri ile ilgili anlaşmanın temel maddeleri şunlardır:

- Kişi, yurttaşı olduğu ülkenin meslek odasına üye olacaktır.
- Kişi, kendi meslek odasından aldığı belgeleri çalışacağı ülkenin meslek odasına verecektir (belgeler arasında kişinin diploması ve çalışacağı iş ile ilgili olarak en az 4 senelik deneyime sahip olduğuna ilişkin onaylı dökümanlar da olacaktır)
- Çalışılacak ülkenin meslek odası, gerek görürse, kişiyi mesleki sınava tabi tutacaktır.
- Kişi, çalışılacak ülkenin dilini bilecek, çalışmalarında o ülkenin dilini kullanacaktır.

Bunun dışında, AB'de kabul edilen ve bu senenin sonunda yürürlüğe girecek olan C 332/E/248 sayılı "Konsey Direktifine" göre herhangi bir AB ülkesine kabul edilecek 3. ülke yurttaşının yapacağı işin kadrosunun, söz konusu AB ülkesi sınırları içinde o ülke yurttaşları tarafından doldurulmaması koşulu getirilmiştir. Yani bir AB ülkesinde belli bir işi hiç kimse yapmak istemezse, ancak o zaman dışarıdan işçi alınabilecektir.

Yine aynı Konsey Direktifine göre AB üyesi herhangi bir ülke, gerektiğinde, 3. dünya ülke yurttaşlarına tavan veya kota uygulayabilecektir.

Dışarıda koşullar böyle iken, işsizliğin had safhaya eriştiği, sayısız mühendis ve mimarın iş bulamadığı, buların da insanca yaşanabilecek ücretin çok altındaki ücretlerle çalıştıkları ülkemizde, adına yabancı sermaye denen, hep gelecek diye beklenen ama bir türlü gelmeyen 3-5 dolar uğruna, mühendislik hizmetleri için sınırların koşulsuz açılmasının sonuçları hakkında tek bir cümle edilmesi gerekirse, Sayın Arif Merdol'un 2000 yılında İMO Ankara Şube Genel Kurulunda yaptığı konuşmasındaki cümle kullanılabilir: "Böyle giderse, çok yakında kendi ülkemizde taşeronluk bile yapamaz duruma geleceğiz:"

VE GERÇEKLER

KISACA GATS Nedir?

Pınar Erol - KESK Uluslararası İlişkiler Uzmanı

GATS (The General Agreement on Trade in Services) Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'dır. 1947 yılında imzalanan GATT (Tarifeler ve Ticaret Genel Anlaşması) kapsamında 1986-1994 yıllarında yapılan Uruguay Raundunda GATT'a dahil edilmiştir. GATS müzakereleri GATT'ın devamı olarak 1.01.1995 tarihinde faaliyete geçirilen Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) içerisinde sürdürülmektedir.

GATS ANLAŞMASININ GENEL KAPSAMI:

GATS, tüm hizmet alanlarının serbest piyasaya açılması için mevcut düzenlemeleri genişleten ve hukuki işlerlik kazandıran ilk çok taraflı yatırım ve ticaret anlaşmasıdır. Hatta, Dünya Ticaret Örgütü Sekreteryası bu anlaşma için şöyle demektedir: "GATS, sadece sınır ötesi ticaret ve yatırımları kapsamakla kalmayıp; bir hizmetin yerine getirilmesiyle bağlantılı olarak akla gelebilecek tüm sektörleri (hizmet ve mal üretim sektörleri) kapsayan bir "hizmet yatırımları ve hizmet ticareti anlaşmasıdır".

DTÖ, GATS müzakerelerini 11 ana başlık altında yürütüyor. Piyasanın eline teslim edilmesi konusunda anlaşma sağlanan 11 temel kategori ise şöyle:

- Telekom, posta hizmetleri, görsel ve işitsel iletişim hizmetleri de dahil olmak üzere iletişim
- İnşaat ve bağlantılı mühendislik hizmetleri
- Eğitim
- Su iletim sistemleri, enerji ve atık su işleme
- Tüm çevresel hizmetler
- Finansal, Mali ve Bankacılık hizmetleri
- Sosyal hizmetleri de kapsayacak şekilde sağlık ve bağlantılı hizmetler
- Turizm, seyahat ve bu iki sektörle bağlantılı tüm hizmet ve ürünlerin (!!) üretimi
- Kültürel ve sportif hizmetler
- Kara, hava, deniz ve tüm diğer ulaşım hizmetleri ve
- Hizmetlerin arzı ve tüketimi GATS içinde 4 ana başlık altında ele alınıyor:
- 1- Sınır ötesi hizmet arzı
- 2- Hizmetin üye ülke dışında tüketilmesi
- 3- Ticari bir varlık oluşturmak
- 4- Gerçek kişilerin varlığı

Anlaşma imzalandıktan sonra eğer herhangi bir ülke yüklenimlerinden kaçacak, ya da hizmet tacirlerinin beğenmediği uygulamalara girişecek olursa, hizmet yatırımcılarına Dünya Ticaret Örgütü'nün Tahkim Kuruluna gitme hakkı tanınır. Anlaşmada, yatırımcının potansiyel kar kayıplarının bile ev sahibi ülke tarafından karşılanması karar altına alınmış durumda.

GATS YAŞAMI NASIL ETKİLEYECEK

Eğitim

- 1- Kamu eğitim kurumları serbest piyasa ve serbest rekabete uygun hareket etmek zorundalar ya da
- 2- Kamu, eğitim vermekten vazgeçerek piyasa işleyişine engel oluşturmamış olacak.

Eğer, Kamu piyasa ekonomisine uygun bir tarzda eğitim verme kararı alırsa okullar piyasa ölçütünde fiyatlandırılacak. Kamu, özel okullardan daha kaliteli bir eğitim veriyorsa bu hizmeti mutlaka özel okullardan daha pahalı bir bedelle verecek.

2001 yılı Temmuz ayı itibarı ile 40 ülke ve üyesi 15 ülke adına AB eğitimi GATS kapsamına açmak yönünde taahhütte bulunmuş durumda.

Sağlık

GATS müzakereleri toplum sağlığı ve doğrudan sağlık hizmetlerinin anlaşma kapsamına dahil edilmeyeceğini belirtiyorlar ve hastanelerin sağlık hizmetleri ile hotel, restaurant ve idari (muhasebe, yönetim v.b.) hizmetleri ayrılarak piyasa ekonomisine açılacak. Eğer kamu sağlık hizmetleri tam anlamıyla piyasa ekonomisi koşullarında verilirse bir sorun yok. Aksi takdirde bu birimlerin de ya özelleştirilmesi ya da kamu tarafından piyasa fiyatları ve kalitesinde satılması gerekiyor.

Şimdilik ve sadece en yoksul gruplar için kamunun belli düzeyde sağlık hizmeti vermeye devam etmesine göz yumuluyor.

Su dağıtım hizmetleri de anlaşma kapsamında GATS'ın bu maddesiyle hedeflenen sadece suyun yerelde boru hatlarıyla iletilmesi değil kuşkusuz, su kaynaklarının da kamudan özel sektöre el değiştirmesi amaçlanıyor. Böyle bir gelişmenin iki türlü sonucu olacaktır:

- 1- Daha düşük bir bedel ödemek için eskiye oranla çok daha az su kullanılması ya da
- 2- Kullanılan su miktarında bir değişiklik yapmadan diğer yaşamsal harcamalarda kısıntıya gidilmesi.

Birinci tercihin kullanılması halinde başta salgın enfeksiyon hastalıkları olmak üzere toplum sağlığı ciddi bir tehdit altında olacak, ikinci tercihte ise kısıtlanan diğer harcamaların özelliğine göre psikolojik ve sosyolojik yeni sorunlar ortaya çıkacaktır. Suyun piyasa ekonomisine açılmasının bir diğer çok önemli boyutu ise tarımsal üretimdir. Özellikle ulusal gelirinin önemli bir bölümünü tarım üretiminden sağlayan ülkelerde tarım giderek küçülmek zorunda kalacak, bu durum da dünyanın gelecekteki gıda yeterliğini daha da sürdürülemez boyutlara taşıyacaktır.

GATS'daki suyun özelleştirilmesi planlarının mimarı ise Avrupa Birliği Komisyonu.

Turizm Hizmetleri

Turizm, GATS kapsamında salkımlandırma (Clusters Approach) anlayışıyla ele alınıyor ve böyle olunca da kapsamadığı hiç bir yaşamsal alan kalmıyor. Pasaport, vize işlemlerinden, suyun ve tarımsal gıdanın piyasa ekonomisine açılmasına, turizm meslek liselerinin özelleştirilmesinden, turizm personelinin rekabet koşullarında istihdam edilmesine (aşgari ücret, sosyal güvenlik vb. sosyal hakların olmadığı bir işgücü piyasası) ve her türlü kamusal ulaşımın özelleştirilmesine kadar herşeyi içine alan bir madde.

Hapishaneler

ABD'nde halihazırda kar amacıyla faaliyet gösteren 193 hapishane işletmesi

bulunuyor. Bunların bir bölümü henüz inşaat halinde ve faaliyette olanlar ABD'deki toplam hapishane nüfusunun %7'sini barındırıyor. Bu şirketlerin sadece 1998 yılında elde ettikleri kar ise 1 milyar Amerikan Doları. Sonuç olarak hapishanelerin özelleştirilmesi 2 temel eğilimi besliyor: Azınlıkları ve farklı ırkları hedef alan bir yargı sistemi, özel sektörün hapishane koşulları üzerinden emeği köleleştirilmesi.

İşçiler ve Sendikalar

GATS, başta pek çok hizmetin internet üzerinden verilmesini hızlandırmak suretiyle tüm dünyada emeği ucuzlatıp, emek hareketini daha da zayıflatacak bir potansiyele sahip. Kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi ya da serbest piyasaya açılması kamudaki örgütlü işçilerin yerini örgütsüz ve daha ucuz emeğe terk etmesi sonucunu yaratacaktır. Tüm bu gelişmeler, ücret ve sosyal kazanımlarda dibe doğru yarışı daha da hızlandıracaktır. İşte bu yüzden, 3 yıldır süregelen küreselleşme karşıtı hareket içinde yer almayan uluslararası federasyonlar da artık karşıt grubuna katılmaya başlamışlardır. GATS sadece kamu çalışanlarına zarar vermeyecek, gerek tarımda yaratacağı çöküşten kaynaklanacak göçün neden olacağı işsizlik artışı, gerek hizmetlerin üretilmesi için gerekli olan ürünlerin üretimini de kapsamaya ve gerekse ülkelerin KOBİ'lere tahsis ettiği destekleme kredilerini de serbest piyasa önündeki engeller olarak tanımlaması dolayısıyla mavi yakalı olarak tanımlanan ve ister kamu isterse özel sektörde çalışıyor olsun tüm emekçilerin yaşamlarını alt üst edecek bir sermaye saldırısıdır.

GATS Anlaşmasının, özellikle, eğitim, sağlık, enerji, iletişim, ulaşım, belediye hizmetleri, muhasebe ve müşavirlik hizmetleri, sosyal güvenlik ve sigorta hizmetleri, tüm mimarlık-mühendislik hizmetleri, kültür-sanat alanları, turizm ve tarımda sağlayacağı liberalizasyonla, kitlesel bir işsizliğe, küçük ve orta ölçekli hizmet işletmelerin ortadan kalkması ile mülksüzleşmeye neden olacaktır. Mevcut meslek örgütlerini işlevsizleştirerek, liberal ölçütlere göre oluşturulmuş, bir onay, belgelendirme kurumu düzeyine indirgeyeceği anlaşılmaktadır.

Hizmet alanlarının merkez-çevre ayrımı gözetilmeksizin liberalizasyonu sürecinin sonuçları, işsizliğin ve mutlak yoksulluğun artması, sosyal standartların gerilemesi, geniş kitleler için toplumsal dışlanmanın artması olmaktadır. Küresel ölçekte

dayatılan bu anlaşmalara bir karşı duruş sergilemeksizin, kendi ülkeniz için "parasız eğitim, parasız sağlık" talep etmek bir anlam taşımamaktadır.

Kamu Hizmetleri Enternasyonalı PSI, yaptığı değerlendirmeye göre: "Yeni (GATS) görüşmeler hizmetlerde sınırlar ötesi ticarete yeni kurallar koyacak ve bunu çokuluslu hizmet sunumcuları için yeni haklar sağlayacak ve hükümetlerin hareket alanını kısıtlayacak şekilde yapacak. Bu durum, hükümetin rolünü, radikal bir şekilde, kamu yararının ve demokrasinin kendisinin aleyhine yeniden yapılandırabilir. GATS kuralları zaman içerisinde hizmet sektöründe uluslararası ticarete ve ticari rekabete getirilecek tüm engellemeleri kaldırmayı hedefliyor."

www.antimai.org adresinden alınmıştır

BAŞKA BİR DÜNYA TARTIŞMALARI

121 ülkeden 29 bin 704 kişinin oluşturduğu delegasyonun katılımıyla Porto Alegre Dünya Sosyal Forumu 23-28 Ocak tarihleri arasında yapıldı.

Demokrasinin gelişimi ve imkanları, insan hakları ilkeleri, yönetim ve eşitlik, medya, kültür ve karşı hegemonya, sivil toplum, politika yapma imkanları, dünyanın demokratik inşası, militarizm ve barış gibi konuların tartışıldığı forumda;

- Kooperasyon, Uluslararası finans sisteminin krizi (Sergio Cofferati);
- Toprak, bölgesel işbirlikleri (Joao Pedro Stedile- Brezilya Topraksız Köylü Hareketi MST);
- Fundementalizm ve hoşgörü (Nawal El Sadawli);
- İnsan Hakları, eşitlik ve insan haklarının yönetimi (Irena Kahn ve Paulo Viera);
- Barış ve değeri (Eduardo Galeano, Radha Kumar);
- Medya ve globalizasyon (Eugenio Bucci, Susanna George)

panelleri düzenlendi.

(www.turnusol.net)

GATS'IN MESLEK ÖRGÜTLERİNE ETKİSİ

GATS'ın hizmetleri serbestleştirilmesi ve piyasalaştırması, ulusal ölçekte, mesleklerin ifa edilmesi koşullarını da kökten değiştiriyor. Hizmetin yürütülmesinde engel olarak görülen her düzenleme GATS kriterlerine aykırı bulunması halinde ortadan kaldırılacak. GATS'a bildirilecek taahhüt listeleri içinde yer alan hizmetleri düzenleyen yasalar, GATS hükümlerinin bir iç hukuk hükmü haline gelmesi nedeniyle kullanılmaz hale gelecekler. Bu süreçten TMMOB ve bağlı odaları bekleyen başlıca sorunlar ise;

- Oda üyeliklerinin serbestleştirilmesi,
- Proje vize uygulamalarının kaldırılması,
- SMM belgelerinin düzenlenmesi ve SMM denetimlerinin kaldırılması,
- Yabancı üyelikte TMMOB ve Oda onayının kaldırılması,
- Oda sicil belgelerinin iptali,
- Oda kayıt belgelerinin iptali,
- Aşgari ücret tarifelerinin geçersizleştirilmesi.

YENİ BİR DEPREM YENİ BİR YIKIM... PÜLÜMÜR

Tunceli İline bağlı Pülümür İlçesinin 10 km K-KB'sında 27.01.2003 tarihinde saat 07.26'da M=6.5 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Depremin dış merkezinin aletsel koordinatları 39.45 K - 39.77 D, derinliği ise 10 km olarak saptanmıştır

Deprem hakkında TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Taner Yüzgeç'in basın açıklamasını sunuyoruz.

BASIN AÇIKLAMASI

27 Şubat 2003 tarihli Pülümür kırsalındaki M= 6,5 Richter büyüklüğündeki deprem nedeniyle yöre halkının acısını paylaşır, kayıp yakınlarına başsağlığı dileriz.

Her ne kadar kırsaldaki yerleşim birimlerinden net bilgiler elde edilememişse de, ilk izlenimlere göre bu büyüklükteki bir deprem için can kaybı ve hasarın az olması nispeten sevindirici bir durumdur.

"Bugün sorunu 'ahlaki' algılayanlar yarın çözümü Allah'a havale edeceklerdir."

Odamızın Diyarbakır Şubesi, Elazığ ve Tunceli Temsilcilikleri bölgede ilk incelemelerde bulunmak üzere çalışmalarına başlamıştır. Gerek bölge birimlerimizin gerekse de Ankara'dan gidecek olan ekibin inceleme ve değerlendirmelerini yansıtabilecek olan Mühendislik Raporu kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

Bölgeden gelen ilk belirlemelere göre Kamu binalarındaki hasarın yüksek oluşu gene dikkat çekmektedir. Gene aynı oranda dikkat çeken diğer bir nokta ise Bayındırlık ve İskan Bakanının, kamu binalarındaki hasarın gerekçesini 'Ahlak Çöküntüsü'ne bağlıyor olmasıdır. Bu yaklaşım durumunu kendisi kadar vahamet içermektedir. Bugün sorunu 'ahlaki' algılayanlar yarın çözümü Allah'a havale edeceklerdir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, kamu binaları ve yatırımları açısından ihale sisteminin çarpıklığını ve bu çarpıklığın sonuçlarının ağır olacağını yıllardan buyana vurgulaya geldik.

En son 12 Kasım Düzce depreminin yıldönümünde yaptığımız açıklamada "...Kamu İhale Yasası'nın 2003'te yürürlüğe girmesi nedeniyle 2886 sayılı yasa uyarınca 'yangından mal kaçırmasına' yapılan proje ve inşaat ihalelerinde %70-80'lere varan kırımları onaylayarak uygulayan idareleri ve temsil ettikleri anlayışları anlayabilmek mümkün değildir." uyarısında bulunmuştuk.

Böylesi fiyat tenzilatlarıyla yapılan işlerin kalitesine güvenebilmek için, Yüklenicinin vicdaniyle birlikte çalışacağı sermayesinin de var olduğundan emin olmak gerekmektedir.

Aynı sorunun, kamu binalarının güçlendirilmesi için yapılan ve büyük oranda tamamlanmış olan proje ihaleleri için de var olduğunu üzülecek tespit ediyoruz. Yani depreme karşı güvenli bir önlem almaya çalışırken, güvensiz proje ve imalatların oluşmasına göz yumulmaktadır.

Bu durum 'ahlaki çöküntü'den çok siyasi ve idari sorumsuzluğu ifade etmektedir.

Taner YÜZGEÇ İMO Başkanı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası ile TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubelerinin birlikte hazırladıkları "27.01.2003 Pülümür Depremi İnceleme Raporu" nun özeti.

Deprem bölgesinde yapılan incelemelerde tamamen göçen herhangi bir yapıya rastlanmamıştır. Hasar gören yapıların kamu ve kamu denetiminde (deprem konutları) olduğu gözlenmiştir. Özel konutlarda, yol ve köprülerde belirgin bir hasar gözlenmemiştir. Yapım esnasında ise kullanılan malzemelerin kalitesizliği, işçilik ve yapı hataları deprem dalgalarının yapı üzerindeki etkisini artırmıştır.

Depremin dış merkez üssünün kırsal yerleşim alanı olması ve buradaki köylerin boşaltılmış olması can kaybının az olmasında etken olmuştur. Tek can kaybı da Sağlamtaş köyünde meydana gelmiştir.

1- Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO)

YİBO ilçe merkezine yaklaşık olarak 5 km. mesafede yer almaktadır. 1992 yılında kaba inşaatı bitmiş olup 2002 yılında tamamlanıp kullanılmaya başlanmıştır.

Lojman ve yemekhane binaları içeriden incelenmiş, okul ve yurt binaları kapalı olduklarından dolayı sadece bina dışından gözlenmiştir.

Lojman Binaları

Kiriş, kolon ve bölme duvarlarda çatlamalar gözlenmiştir. Kirişlerde eğilme ve kesme çatlakları oluşmuş, ayrıca kimi kirişler ileri derecede çatlaklardan dolayı taşıma gücünü kaybetmiştir.

Okul ve Yurt Binaları

Okul ve yurt binaları kapalı olduğundan dolayı, ancak bina dışından gözlemler yapılabilmektedir. Söz konusu binalarda; bölme duvarların taşıyıcı sistemden ayrıştığı kolon ve kirişlerde çatlakların yapı yüksekliğince devam ettiği, siva ve betonda dökülmeler, kabarmalar, yine kolon-kiriş birleşimlerinde çatlakların oluştuğu gözlenmiştir.

2- Deprem Konutları

Meydan mahallesi bölgesinde yer alan deprem konutları 1992 Erzincan depreminden sonra yapılmış aynı yıl teslim edilmiştir. 1995 yılındaki Pülümür ve civarındaki depremlerde hasar görmüş, yetkililer tarafından az hasarlı olduğuna dair rapor düzenlenmiş. Söz konusu yapılarıdaki hasarların ancak 2002 yılında onarımı yapılmıştır.

Bu konutlarda, yer yer kiriş kolon birleşim yerinde çatlamalara rastlanmıştır, kiriş ucunda plastik mafsallı oluşmuş, duvar çerçeve ayrışması ve duvarlarda dökülmeler gözlenmiştir.

3- Belediye Binası

Belediye binası yakın zamanda yapılmış bir yapıdır. Çatı kalkan duvarı tamamen yıkılmış, toplantı salonu ve başkan odasında bölme duvar-çerçeve ayrışması, kiriş ve kolonda çatlamalar görülmüştür.

4- Gazi Lisesi

Yapıda yapılan incelemelerde, güçlendirme amacıyla yapıldığı tahmin edilen perdelere derin "X" çatlaklarının oluştuğu tespit edilmiştir

5- İlçe Emniyet Amirliği

1992 Erzincan depreminde hasar gören bina, onarılmış güçlendirilmiştir. Yapılan güçlendirmenin tekniğine uygun olmadığı ve yetersiz olduğu bu depremde açığa

çıkmıştır.

6- Hükümet Konağı Binası

1992 Erzincan depreminde hasar gören bina, onarılmış güçlendirilmiştir

7- Merkez Camii

Dıştan gözlemlenen tarihi yapı ağır hasarlı olarak değerlendirilebilir. Eski bir yapı olduğundan dolayı bir sonraki yer hareketinde göçmesi söz konusudur.

Sonuç ve Öneriler

1 - Ülkemizin sadece Marmara Bölgesi değil Doğu Anadolu Bölgesi de deprem riski altındadır. 1800'lü yıllardan beri oldukça sakin olup enerji birikimine sahne olan Doğu Anadolu Fayında başta Palu-Sincik olmak üzere Türkoğlu ve Hatay bölümlerinde yakın gelecekte deprem olma olasılığı yüksek olup tedbirin alınması gerekmektedir.

2- Doğu Anadolu Fayı Araştırma Merkezi kurulmalı ve bu hat üzerinde mühendislik projelerinde (barajlar) sismik aktiviteleri ölçen aletler yerleştirilmelidir.

3- Doğu Anadolu Fay hattı üzerindeki belediye plan revizyonlarına ivedilikle başlanmalıdır.

4- 7269 Sayılı Afetler Yasası, 3194 Sayılı İmar Yasası başta olmak üzere yerleşimleri doğal afetlere karşı güvenli kılabacak çalışmalara hız verilmeli bu yasalar akıl, bilim, mühendislik normlarını temel olmak üzere ve meslek odalarının görüşleri alınarak düzenlenmelidir.

5 - Birinci derecede deprem bölgesinde kalan Tunceli (Pülümür), Muş, Bingöl, Erzincan, Şırnak, Tokat vb. illerin Yapı Denetim Yasasının pilot iller dışında kalması bu yasanın ticari amaçlı olduğunu ve zengin il, yoksul il ayrımı yapıldığını açıkça göstermektedir.

6- Anayasal suç olan ovaların, akarsu yataklarının deniz ve göl kıyıların, tarım alanlarının ve ormanların yerleşime açılması şeklindeki yağma politikalarından, imar afatlarından vazgeçilmelidir.

7- Bölgede inşa edilecek yapıların detaylı bir zemin etüdünün yapılması gerektiği bu depremde de açıkça ortaya çıkmıştır.

8- Kamu binalarında ve kamu tarafından ihale edilip denetlenen yapılarda hasarın olması dikkat çekicidir. Yapı kalitesini yükseltecek etkin bir denetim sisteminin kurulması gerçekleştirilmelidir. 2886 sayılı İhale Kanunundan kaynaklı yüksek tenzilat olgusu, kaliteli yapı üretimine olumsuz etki yapmaktadır.

9- Yapılan incelemelerde teknik altyapı eksikliği görülmüştür. Bu eksikliğin giderilmesi için depreme dayanıklı yapı üretimi konusunda mühendis, mimar, usta, kalfa, işçilerin eğitim ve bilgi düzeyleri yükseltilmelidir. Özellikle deprem kuvvetlerinin yapı üzerinde oluşturacağı etkilerin ve hasarların iyi bir şekilde bilinmesi ve bilinç altına yerleştirilmesi gerekmektedir.

10- Betonda kullanılan malzemenin uygun granülometride olmadığı görülmüştür. Bu bölgedeki kum ve çakıl ocaklarının denetlenmesi ve hazır beton ile nervürlü çelik kullanılmasının teşvik edilmesi önerilmektedir.

Radikal

'Ahlak değil, sistem çöktü'

ANKARA - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Başkanı Taner Yüzgeç, depremlerde en çok kamu binalarının hasar görmesini, yangından mal kaçırmasına yapılan projelere ve ihale sisteminin çarpıklığına bağladı. Yüzgeç, Pülümür'deki kamu binalarında meydana gelen hasarı ahlak çöküntüsünden söz etti. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na yazdığı mektupta Ergezen'e eleştirilerini açıklamasında Düzce depreminin de...

EVRENSEL

Ahlaki değil siyasi çöküntü

"Bizi cabuk unuttu"

Yeni Karar

PÜLÜMÜR - 6,5 büyüklüğündeki deprem, bölgedeki kamu binalarında büyük hasarlar meydana getirdi. İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Taner Yüzgeç, depremin ahlak çöküntüsünden söz etti. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na yazdığı mektupta Ergezen'e eleştirilerini açıklamasında Düzce depreminin de...

ZAMAN

Kızıl, eksi 20 derecede yazlık çadır dağıttı

Tunceli'nin Pülümür ilçesinde meydana gelen deprem, daha önce Marmara Depremi'nde yaşanan aksaklıkları bir kez daha gözler önüne...

landırılıyor. 5 kişilik, pencere ve kapısı bulunan normal dirdir. Bu çadırlarda ısıyı sağlayacak katalitik soba zaten bölgeye ulaştır...

Yeniden TEKNİK GÜÇ

(1'den devam)

TEKNİK GÜÇ yalnızca habercilik yapan bir yayın organı olmamıştır. Belli konularda kampanyalar düzenleyerek baskı grubu oluşturmuştur.

İlk kampanyası "Bütün yurtseverler teknik elamanın ezilmesi olayı karşısında birleşmelidir" manşeti ile başlamıştır. Daha sonra 10195/4 sayılı teknik personelin özlük işlerini düzenleyen kararnamenin 1970 yılında yürürlükten kaldırılması üzerine; teknik personelin mağduriyetinin giderilmesi için kampanya düzenlemiş ve yıllarca takipçisi olmuştur.

Ülkemizin kalkınmasında yapılan yatırımların yapımında ülkemiz mühendislerinin ve mühendis bürolarının daha fazla yer almasının mücadelesini vermiştir. "Milli proje bürolarımızı ezdirmeyeceğiz" kampanyası ile yerli mühendis bürolarının örgütlenmesi ve güçlü büro oluşturmak için ortak bürolar oluşturulmasını teşvik etmiştir.

1970'li yıllarda ülkemizde sanayileşme ve kalkınma amacıyla başlatılan büyük projeler konusunda okuyucularını her aşamada bilgilendirmiş ve projelerin aksayan taraflarını mühendis gözüyle eleştirmiştir.

Yapı üretimi ile doğrudan ilgili dört odayı (İnşaat, Elektrik, Makine Mühendisleri Odalarını ve Mimarlar Odasını) kapsayan Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin uygulanması ve geliştirilmesi için çaba harcamıştır

Odanın genel kurullarını, çalışma programlarını ve genel kurul sonuçlarını üyelerine duyurmuştur. İlk sayısında itibaren Şadi Dinçaç'ın karikatürlerini yayınlamıştır. Oğuz Atay, Mehmet Eroğlu, Uğur Kökten, Yılmaz Onay, Mehmet Salihoglu gibi inşaat mühendisi olan sanatçıların eserlerini ve kendilerini tanıtmıştır.

TEKNİK GÜÇ gazete sayfalarını, ülkenin aydınlarına, bakanlarına, sendikacılarına belediye başkanlarına, teknokratlara siyasetçilerine ve uzmanlarına açmıştır. Mehmet Kemal, Arslan Başer Kafaçoğlu, gibi aydınlar, görüşlerini TEKNİK GÜÇ aracılığıyla mühendislerle paylaşma olanağı bulmuşlardır.

1970 yılında teknik elamanların yetki ve sorumlulukları belli olmayan, 657 sayılı Personel Yasası kapsamı içerisine sokulması, teknik elaman birliğinin pekişmesinde büyük etken olmuştur. Bunun sonucu olarak da tüm teknik elamanları bünyesinde toplayan TEKSEN doğmuştur. TEKSEN, teknik elamanlar arasında düşünce ve davranış birliğini sağlamıştır. 12 Mart muhtırası ve onu

takip eden Anayasa değişiklikleri TEKSEN kapatılmıştır. 12 Mart hükümetinin kapattığı TEKSEN'in yerine teknik elamanları bünyesinde toplayan "Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED)"i kurmuşlardır. TEKNİK GÜÇ TÜTED'in güçlendirilmesi konusunda üzerine düşen görevi yayın hayatı boyunca yerine getirmiştir.

Üniversitelerimizde özellikle mimarlık, mühendislik eğitimi konusunda "açık oturumlar" düzenlemiş, üniversitelerin rektörlerinden öğrencilere kadar konunun taraftarlarının görüşlerini olarak sorunların çözümü konusunda arayışlara katkı koymuştur.

TMMOB'a bağlı odalara kayıt olmak mecburiyetini ortadan kaldıran, örgüte isteyen istediği süre kayıtlı kaldığı dernek hüviyetine sokmak isteyen bir teklifin parlamentodan geçmesi üzerine odaların ve muhalefet partisinin başlattığı kanuna karşı kampanyayı desteklemiştir. Kanunun iptaline kadar konunun takipçisi olmuştur.

Çarpık kentleşmeden, arsa rantına, trafikten, petrol sorunlarına, enflasyon ve zamlara kadar mühendisliği ve mühendisleri ilgilendiren konularda çarpıklığa ve haksızlığa karşı mücadele etmiştir.

TEKNİK GÜÇ, hükümetler tarafından uygulanan kamudaki partizanlıklara, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesine, ülkeyi kan gölüne çeviren karanlık güçlere karşı her türlü zorluğa ve tehdide aldırılmadan mücadele etmiştir. Dönemin hükümetlerinden, çıkar çevrelerine, karanlık güçlerine kadar birçok çevrenin tehdidine ve saldırısına maruz kalmıştır. 23 Ocak 1977 yılında, TEKNİK GÜÇ'ün yazı işleri müdürü Zeki Erginbay, kaçırılarak öldürülmüştür.

TEKNİK GÜÇ yayın hayatı boyunca muhalif kimliğini korumuş ve demokrasi güçlerinin safında yer almış ve bu güçlerin platformu olma gayreti içerisinde olmuştur.

Ülkenin 1975'ten sonra içine düştüğü kaos ortamından mühendisler de payını almış, onlarca mühendis veya mühendislik öğrencisi öldürülmüştür. Başta TMMOB olmak üzere bütün odalara karşı baskı uygulanmış, odalar basılmış, genel kurullar engellenmek istenmiş, sıkıyönetim tarafından şubeler kapatılmış ve yöneticiler göz altına alınmıştır.

12 Eylül 1980 darbesi, ülkedeki bütün siyasi partileri, sendikaları, dernekleri ve meslek örgütlerini kapatmış, yöneticilerini işkenceden geçirerek hapsetmiştir. Yurdumuz tarihinin en karanlık dönemini yaşamıştır. TEKNİK GÜÇ'ün son sayısı Sayı 121 Temmuz-Ağustos 1980 tarihinde yayınlanmıştır.

ZEKİ ERGİNBAY

(1'den devam)

Zeki Erginbay, 12 Mart darbesinin ardından, 25 Mart 1971'de tutuklandı. Tutukluluk sürecince Sağlıkçılar, Davutpaşa, Selimiye ve Maltepe cezaevlerinde kaldı. 1973 seçimlerinden sonra çıkan af kanununun Anayasa Mahkemesi'nce düzeltilmesiyle, Zeki Erginbay da serbest bırakıldı.

Zeki Erginbay, teknik elamanların verdiği ekonomik ve demokratik mücadeleye katkı koydu. Tüm çalışanlarla birlikte teknik elamanların da grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etme mücadelesinin kamuoyuna duyurulması ve çalışanlara mal edilmesi için yapılan etkinliklerde görevler üstlendi. Teknik elamanların demokratik kitle örgütü olan TÜTED'in gelişmesi için profesyonel görevde dahil olmak üzere çeşitli görevler aldı.

Zeki Erginbay, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası yayın organı TEKNİK GÜÇ'ü çıkarmayı üstlendiği son bir yılda mücadelesini genelinde teknik elamanların, özelinde inşaat mühendislerinin sorunlarının çözümününün bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşmasıyla mümkün olduğunu anlatmaya çalışmıştır.

Zeki Erginbay, mücadelesini sürdürürken, 23 Ocak 1977 Pazar günü İMO İstanbul Şubesinden çıktıktan sonra işkenceci katiller tarafından kaçırıldı. Arkadaşları ve ailesinin tüm aramaları bir sonuç vermedi. 12 gün sonra Ömerli Barajı civarında, işkence edilmiş ve kalbine sıkılmış tek kurşunla bulundu.

DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE DEPREM ZARARLARININ AZALTILMASI TOPLANTISI

Düzenleyen kuruluşlar arasında Hatay Şubemizin de olduğu UNESCO ve USGS'nin destekleriyle "Doğu Akdeniz Bölgesinde Deprem Zararlarının Azaltılması Antakya Toplantısı" 10-15 Aralık 2002 tarihlerinde Antakya'da yapıldı.

Akdeniz Bölgesinde Sismik Analiz, Deprem Hasarlarının Değerlendirilmesi ve Risk Azaltımı üzerine uluslararası sempozyum niteliğindeki toplantıya ulusal ve uluslararası düzeyde yüksek oranlı bir katılım gerçekleşti. İnşaat Mühendisleri Odasını toplantıda Sekreter Üye Ahmet Göksoy temsil etti.

ULAŞIM POLİTİKALARI VE "DUBLE YOLLAR"

23 Aralık 2002 günü İMO Yönetim Kurulu Bayındırlık ve İskan Bakanı Sayın Zeki Ergezen'i ziyaret etmiş ve inşaat sektörünü ve inşaat mühendisliğini ilgilendiren konular hakkında görüşlerini içeren bir rapor sunmuştur. Gündemdeki önemini koruyan Ulaşım Politikaları ve double yollar hakkındaki rapordaki görüşler aşağıdadır.

Hükümetinin tarafından açıklanan ve uygulamaya konulduğu ifade edilen 15.000. km'lik "Duble Yol" yapımı politikası Odamız tarafından tereddütle karşılanmaktadır.

Şöyle ki;

- Karayollarına ait toplam 60.000 km civarında olan yolların ¼'üne tekabül eden 15.000. km'lik Bölünmüş Yol ihtiyacının nasıl tespit edildiği bilinmemektedir.
- Karayolu trafiğinde "kara noktalar"ın tespiti, trafik yoğunluğu ve ulaşım ihtiyacı önceliğine göre yatırımların yönlendirilmesi gerekirken, TCK'nın bu yönde bir çalışmasının var olup olmadığı bilinmemektedir.
- Kamuoyuna açıklandığı kadarıyla bahsi geçen yolların devlet olanakları kullanılarak yapılacağı ifade edilmektedir. Devlet kurumlarının şu ana kadarki şekilleniş göz önüne alındığında, kendi makina ekipman ve personelinin değerlendirilmesi her zaman için daha verimli ve ekonomik olacaktır. Bu türlü analizlerin yapıp yapılmadığı bilinmemektedir.

Ulaşım yatırımları belli bir plan dahilinde yapılmalıdır. Ulaşım ihtiyaçlarının doğru tespit edilebilmesi kalkınma planları çerçevesinde Ulaşım Ana Planının çıkarılmasına bağlıdır. Yatırımların kara, hava, deniz ve demiryolları alanlarında dengeli ve planlı bir şekilde yapılması, yolcu ve yük taşımacılığında toplu taşımanın özendirilmesi ve geliştirilmesi kalkınmamızın temelini oluşturacaktır. Bu

başlamda;

- Ulaştırma sektörüne bütünlük kazandıracak ve eş güdümü sağlayacak yeni bir kurumsal ve yasal düzenleme yapılmalıdır.
- Bütçe disiplinine, ulusal parametrelere uyulmalı, ulaştırma projelerinin diğer sektörlerdeki projelerle ilişkisi belirlenmeli, kalkınma planlarında öngörülen sektörel büyüklüklerle tutarlı olmasına özen gösterilmelidir.
- Ulaştırma yatırımlarının toplam yatırımlar içerisindeki payının ne olması gerektiği ve mevcut ulaştırma sisteminin iyileştirilmesine mi, yoksa yeni ulaşım kapasitelerinin yaratılmasına mı öncelik verileceği belirlendikten sonra, ulaşım aracının hızı ve kitle taşımacılığına uygunluğu, ulaşım ağının kurulabilme durumu, güvenlik, konfor, enerji tüketimi, yatırım ve işletme maliyeti ve benzeri ulaştırma alt sektörlerinin öncelik sorununu ortaya koyacak faktörler olarak ele alınıp değerlendirilmelidir.
- Demiryollarının yük ve yolcu taşımaları payındaki düşüklüğü giderilerek, dünya ortalamaları yakalanmaya çalışılmalıdır.

Plan dahilinde yapılmayan yatırımların kullanılmayan ve ihtiyaçtan uzak olduğu, ayrıca ülkemize ne kadar büyük mali külfet getirdiği, otoyollar ve işleme havaaalanları gibi örneklerle kamuoyunun hafızasında yer teşkil etmektedir.

Probina Orion
GELECEĞİ GÜÇLENDİRİN!

**Bina Sistemleri 3-Boyutlu Statik ve Dinamik
Sonlu Elemanlar Analizi, Dizaynı, Çizimi ve Metrajı**

PROTA
BİLGİSAYAR

www.probina.com.tr

Merkez Ofis: Farabi Sokak 7/3, Çankaya 06660 ANKARA Tel: (312) 467 23 27, Faks: (312) 427 79 56
İstanbul Ofis: Serencebey Yk. 24/2 D: 3 Beşiktaş İSTANBUL Tel: (212) 258 68 63, Faks: (212) 258 66 21

YILMAZ ONAY

Şantiyelerden Sahneye

Teknik Güç ilk çıktığı dönemlerde "Başka çalışmalarıyla Ün Kazanmış Arkadaşlarımız" başlıklı bir dizi ile ülkemizin edebiyat, tiyatro, sinema, karikatür, fotoğrafçılık, müzik gibi alanlarında öne çıkmış üyelerimizi tanıtmıştı. 1 Aralık 1974'ün Teknik Güç sayfalarının konusu olan Yılmaz Onay'ı 2003'te de sayfalarımızda konuk ediyoruz.

Ankara sanat Tiyatrosu'nda 7 Mart 2003 günü sahnelenmeye başlayan, Bertolt Brecht'in yazdığı ve "Küçük Burjuva Düğünü" oyunu Yılmaz Onay tarafından yönetilmektedir. Bu oyunun da başarılı olması dileği ile...

Bu yazı Cumhuriyet Kitap Sayı 677 sayfa 10'da Sennur Sezer'in yazısından özetlenmiştir.

YILMAZ ONAY'DAN YENİ YAYINLAR

Yılmaz Onay kırkbeş yılı aşan sanat yaşamında daha çok yazdığı, uyarladığı ve sahnelediği oyunlarla anımsanır. "Bu Zamlar Bana Karşı", "Küçük Adam Ne Oldu Sana?", "Arafta Kalanlar" gibi. Ama onun asıl tutkusu yazar ve çevirmen olarak edebiyattır. Brecht, Seghers, Gorki çevirileriyle yazdığı romanların (Yazılar Fimatik ve Oyun Değil) ortak noktası anlatımının epik yanadır.

Bertolt Brecht, Türkiye'de çeşitli çevirmenlerce çevrilmiş bir ozan ve tiyatrocudur. Yılmaz Onay Brecht'in "Bütün Şiirleri"nin birinci cildini Ahmet Cemal ile beraber çevirdi. Henüz piyasaya verilmeyen bu cildi izleyen "Bütün Şiirleri" ikinci cildinde 1938-1956 dönemine ait şiirler bulunuyor.

*Savaş istiyorlar.
Bunu yazan
Öldü bile çoktan.*

Brecht'in şiirleri savaşın gündemde olduğu günümüzde yeni bir anlam kazanıyor. Özellikle gazete haber resimleri altına yazılan şiirleri bir araya getiren "Savaş Elkitabı"ndaki şiirler.

Örneğin 1944'teki bir Amerikan gazetesindeki fotoğrafın altında şu yazı var:

"Yeniden Normal Yaşama Döndürme -Amerikan Askeri Yardımı- subayları İtalyan sivillere amerikan unu satıyorlar."

Brecht, bu fotoğraf ve resim altına şu dizeleri yazıyor:

*Un ve kral getirdik, alın,
Yalnız unu alan kralı da almak zorunda.
Çizme yalamaktan hoşlanmayanın
Hoş geçinmesi gerek yine açıklka.*

Şiirde söz edilen kral, faşizmi destekledikten sonra, faşist rejimin yıkılması üzerine müttefiklere sığınan Viktor Emmanuel III'tür.

Yılmaz Onay'ın 1974'te verdiği biyografisinden;

1937 yılında Gaziantep'te doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamladı. 1955 yılında İTÜ İnşaat Fakültesine girdi. 1960 yılında mezun oldu. 1960 yılında Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Teknik Dairesi'nde çalışmaya başladı. 1971 yılında TÜBİTAK Yapı Araştırma Enstitüsünde Araştırma Asistanı oldu.

Tiyatro çalışmasına İTÜ Sanat Kulübünde başladı. "Genç Oyuncular"da çalıştı. Ankara'ya dönünce "Tiyatro Sevenler Gençlik Derneği"ne katıldı. "Ankara Deneme Sahnesi" olarak da bilinen dernekte on yıldan uzun süre yer aldı.

Tiyatro çalışmasında en büyük ödülü, eylemi birlikte oluşturan seyircinin vermesi ve kim verirse versin daima topluluğun bütününe verilmesini kaydeden Yılmaz Onay, içinde yer aldığı ekiplere, yarışma ve seçmelerde uygun görülen ödülleri şöyle sıralıyor:

- 1965 İstanbul Uluslararası Barış Şenliğinde "Savaş Oyunu" ve "Ayak Parmakları" oyunları ile Ankara Deneme Sahnesine verilen ikincilik ödülü ve özel ödül.

- 1966 Nancy Uluslararası Tiyatro Festivali'nde ve 1966 İstanbul Uluslararası Kültür Şenliği'nde "Uzun dere" oyunu için "Ankara deneme sahnesi"ne verilen birincilik ödülleri.

- 1972 yılında Ankara Sanat Tiyatrosunda oynanan "Hitler Rejiminin Korku ve Sefaleti" oyunu için "Yılın En İyi Rejisi" ödülü.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

"KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE HEKİMLİK SEMPOZYUMU" SONUÇ BİLDİRGESİ'NDEN

Ankara Tabip Odası 16 - 17 Kasım 2002 tarihlerinde düzenlediği sempozyumda farklı kadın örgütleriyle dayanışma içinde el ele vererek kadına yönelik şiddeti bilimsel verilerle değerlendirdi. Sempozyumda hekimlerin bu konuya yaklaşımları ile hukuksal ve örgütsel bakış açıları ortaya konuldu. Bu alanda yapılanlar aktarıldı ve yapılması gerekenler tartışmaya açıldı. Sempozyum; ülkemizin farklı illerinden çok sayıda kadın örgütü temsilcisi, sendika temsilcisi, hukukçular, üniversitelerden öğretim üyeleri, sağlık çalışanları ve hekimlerden oluşan 350 katılımcı ile gerçekleştirildi. Bu sempozyum ardından yayınlanan "Sonuç Bildirgesi"ni özetleyerek veriyoruz.

Kadına Yönelik Şiddet; kadınlara fiziksel, cinsel ya da psikolojik zarar veren ya da verebilecek veya kadınların acı çekmesine neden olabilecek gerek kamu, gerekse özel alanda uygulamaya sokulan bu tip davranışlara yönelik tehditleri ve kadınların özgürlüğünün zorla kısıtlanmasını da içine alan şiddete yönelik her türlü cinsiyetçi davranışı içine alır.

Aile içi şiddetin her türüne, dayaağa, aşaağılanmaya, istismara ve tecavüze karşı çıkılmaldır.

Ülkemizde bir çok kurum kadına yönelik şiddete yol açan ayrımcılığı özendirilmekte ve meşrulaştırmaktadır. Medya kadını kişiliğinden soyutlayan onu nesneleştiren mekanizmalarla kadını cinsel objeye indirgemektedir.

Kadına yönelik şiddetin yaygınlığı ve sıklığı, bir halk sağlığı sorunudur.

Kadına yönelik şiddetin temelinde sınıfsal, ulusal ve cinsel sömürü yer almaktadır. Sınıfsal sömürü en ağır biçimiyle kadın üzerinde yaşanmaktadır. Kadın emeği ucuz emek olarak görülmektedir. Kadın emeğinin hakları güvenceye alınmalıdır.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle Ocak 2003 içinde vefat eden Türkiye'nin ilk kadın inşaat mühendisi Sabiha Rifat Gürayman'ı saygıyla anıyoruz. 15 Aralık 1973 tarihli Teknik Güç'te yayınlanan "Anıt Kabir'in Kontrol Mühendisi" başlıklı yazıyı özetleyerek yayınlıyoruz.

ANIT KABİR'İN KONTROL MÜHENDİSİ

1910 Manastır doğumlu Sabiha Rifat mühendis mektebine kaydolan son öğrenci adayı idi ve iki gün sonra giriş sınavları vardı. Girdi ve başarılı da oldu.

Mühendis mektebinde erkek arkadaşlarıyla spor yapan. Fenerbahçe takımını ilk kadın voleybolcusu olan Sabiha Rifat 1933'lerde Türkiye'nin ilk kadın yüksek İnşaat Mühendisi olarak Ankara'da Nafia kapısına dayanmış "Bende varım" demektedir.

"Hep kent içinde çalışıyordum ilk defa kent dışında 2 köprü ihale edilmişti. Birine gitmek istediği mi söyleyince güldüler. 'Olmaz' dediler. 'Allahın dağında bir kadın. Düşünülemez bile' direniyor ve ısrar ediyordum. Köprünün yapılacağı yer Ankara'dan bir hayli uzak ta, Beypazarı yolunun 86 km.'sinde idi. Mühendisliğimin ilk tatlı anılarını orada, 6 ay kaldığım bu şantiyede yaşadım. Her meslektaşımın başına gelenleri yaşadım... Yıllar sonra öğrendim. Halk "KIZ KÖPRÜSÜ" diyordu. Bilseniz ne kadar mutlu olmuştum."

"1938'lerde Türkiye Büyük Millet Meclisi ihale edilmişti. İş az sonra durmuş, mukavelede feshedilmişti. Neticede iş bize devredildi... kontrol Amirliği görevi bana verilmişti. 7. Kısmın ihalesine kadar bu işte çalıştım. Bu arada Anıt Kabir'in ihalesi yapıldı. O sıralar koordinasyon bürosu şefi idim. Nafia Vekili Sırrı Day Yapı İşleri Müdürü ile görüşmüş, müdür de şeflerle görüşerek Anıt Kabir kontrol mühendisliğinin kime verilmesi gerektiğini konuşuyor. Toplantıda bulunanlar, işin bana verilmesini öneriyorlar. Bu işle görevlendirildiğim zaman mutluluktan uçuyordum.

Anıt Kabir'de görev almam, bana talihin verdiği en güzel ve en unutulmaz şerefidir. Bütün hayatımı sadece bu güzel olayla doldurabilirim."

Sabiha Rifat şimdi diyor ki: "Koşmeden izleyerek beni mutlu eden en önemli olaylardan birisi meslekteki hanım arkadaşlarımın süratle çoğalması ve başarılarının artmasıdır. Hanım arkadaşlarım bence anlayışla bir dayanışma ile ağırlıklarını daha da çok hissettirmelidirler."